

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocatională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arăi tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICA, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICA
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECANICĂ

Test 15

Se consideră accelerarea gravitațională $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Mărimea fizică a cărei unitate de măsură poate fi exprimată, în funcție de unitățile de măsură fundamentale în S.I., prin produsul $\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$ este:

- a. accelerarea   b. forța   c. lucrul mecanic   d. puterea   (3p)

2. Un lift ajunge de la parter la etajul 10 al unui bloc în 30 de secunde. Distanța dintre două etaje ale blocului este de 3 m. Viteza medie a liftului are valoarea:

- a. 0,27 km/h   b. 1,0 km/h   c. 3,6 km/h   d. 10 km/h   (3p)

3. Alina și Bogdan se află pe suprafața gheții unui patinoar. Ei se împing reciproc pentru a căpăta elanul necesar deplasării pe gheață. În timpul împingerii reciproce, accelerarea Alinei este de $1,2 \text{ m/s}^2$, în timp ce valoarea accelerării lui Bogdan este de $1,5 \text{ m/s}^2$. Alina are greutatea de 600N. Frecarea cu gheață se consideră neglijabilă. Bogdan are masa de:

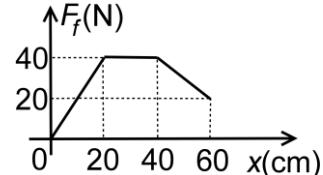
- a. 750 N   b. 480 N   c. 60 kg   d. 48 kg   (3p)

4. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, legea Hooke poate fi scrisă sub forma:

- a. $\frac{F}{S} = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ b. $\frac{S}{F} = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ c. $\frac{F}{S} E = \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ d. $F \cdot S = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ (3p)

5. Un corp, considerat punct material, este lansat pe o suprafață orizontală pe care se mișcă doar sub acțiunea forței de frecare. Corpul se oprește după parcurgerea unei distanțe de 60 cm. În graficul alăturat este reprezentată dependența modulului forței de frecare de coordonata punctului material. Pierderea de energie cinetică la deplasarea între coordonatele 20 cm și 40 cm este:

- a. 3 J   b. 7,5 J   c. 8 J   d. 13 J   (3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un corp de masă $m = 2 \text{ kg}$ coboară cu viteză constantă, pe un plan înclinat, sub acțiunea unui forță $\vec{F}$ care se exercită paralel cu suprafața planului înclinat, în sens opus coborârii corpului. Unghiul format de planul înclinat cu orizontală este $\alpha = 60^\circ$, iar coeficientul de frecare la alunecare între corp și suprafața planului are valoarea

$$\mu = 0,29 \approx \left(\frac{1}{2\sqrt{3}} \right).$$

- a. Reprezentați toate forțele care acționează asupra corpului.
b. Calculați valoarea reacțiunii normale exercitate de planul înclinat asupra corpului.
c. Determinați valoarea forței $\vec{F}$.
d. Forța $\vec{F}$ este înlocuită de o forță orizontală $\vec{F}'$ sub acțiunea căreia corpul coboară tot rectiliniu uniform. Determinați valoarea forței $\vec{F}'$.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un corp este lansat vertical în sus, de la nivelul solului. Energia cinetică inițială are valoarea $E_{C_0} = 72 \text{ J}$.

Corpul atinge înălțimea maximă $h_{\max} = 28,8 \text{ m}$. Efectele interacțiunii cu aerul sunt neglijabile. Energia potențială gravitațională se consideră nulă la nivelul solului.

- a. Reprezentați grafic dependența energiei cinetice a corpului de înălțimea la care se află acesta.
b. Determinați viteza cu care a fost lansat corpul de la nivelul solului.
c. Determinați înălțimea la care se află corpul, în momentul în care viteza acestuia este egală cu jumătate din valoarea vitezei cu care a fost lansat.
d. Calculați lucrul mecanic efectuat de greutatea corpului din momentul lansării până în momentul în care corpul revine la nivelul solului.

Examenul de bacalaureat național 2020

**Proba E, d)
FIZICĂ**

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocatională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICA, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICA
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Test 15

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$. Între parametrii

de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Căldura schimbătoare de o cantitate de gaz ideal cu exteriorul, în cursul unei destinderi în care temperatura rămâne constantă este:

- egală cu variația energiei interne a gazului;
  - egală cu variația energiei interne a gazului, luată cu semn schimbat;
  - egală cu lucrul mecanic schimbătoare de gaz cu exteriorul;
  - nulă.
- (3p)

2. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, expresia lucrului mecanic schimbătoare de gaz ideal, în cursul unei transformări adiabatice este:

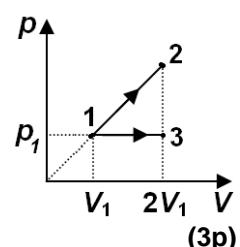
- $\nu R \Delta T$
  - $\nu C_V \Delta T$
  - $-\nu C_P \Delta T$
  - $-\nu C_V \Delta T$
- (3p)

3. Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manuale de fizică, unitatea de măsură în S.I. a mărimii fizice exprimate prin produsul $p \cdot V$ este:

- J
  - K
  - J/K
  - mol
- (3p)

4. O cantitate de gaz, considerat ideal, efectuează transformările 1-2, respectiv 1-3, reprezentate în coordonate $p-V$ în figura alăturată. Relația dintre energia internă a gazului în starea 2 și cea din starea 3 este:

- $U_2 = 2,5U_3$
  - $U_2 = 2U_3$
  - $U_2 = U_3$
  - $U_2 = 0,5U_3$
- (3p)

5. Pentru a obține 1,4kg de apă la temperatura de 25°C, se amestecă apă caldă cu temperatura inițială de 75°C și apă rece, aflată la temperatura inițială de 5°C. Masa cantității de apă caldă are valoarea:

- 1,0kg
  - 0,8kg
  - 0,4kg
  - 0,2kg
- (3p)

II. Rezolvați următoarea problemă: (15 puncte)

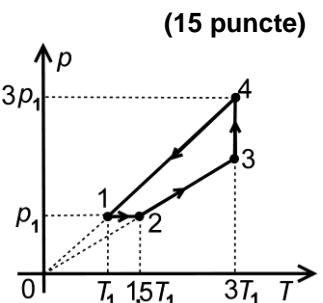
Un vas de sticlă având volumul $V = 4 \text{ L}$ este închis etanș, cu ajutorul unui dop. Vasul conține o masă $m_1 = 5,8 \text{ g}$ de aer ($\mu = 29 \text{ g/mol}$), considerat gaz ideal. Pentru a testa rezistența vasului la variații de temperatură, vasul este introdus inițial într-o cameră frigorifică în care temperatura este $t_1 = -33^\circ\text{C}$. După atingerea echilibrului termic, vasul este introdus într-un cuptor și încălzit până la $T_2 = 400\text{K}$. Apoi vasul este scos afară, temperatura și presiunea atmosferică având valorile $t_3 = 17^\circ\text{C}$ și $p_3 = 10^5 \text{ Pa}$. Se scoate dopul și, după atingerea echilibrului termic, vasul se închide din nou. Determinați:

- cantitatea de aer aflată în vas în starea inițială;
- variația presiunii aerului din vas între stările de echilibru termodinamic caracterizate de temperaturile T_1 și T_2 ;
- masa aerului din vas după ce dopul a fost scos și s-a atins echilibrul termodinamic;
- densitatea gazului din vas, după ce vasul a fost închis din nou.

III. Rezolvați următoarea problemă: (15 puncte)

Un mol de gaz ideal parcurge procesul termodinamic ciclic reprezentat în coordonate $p-T$ în figura alăturată. Temperatura în starea 1 este $T_1 = 250\text{K}$, iar căldura molară izocoră a gazului este $C_V = 3R$. Se consideră $\ln 1,5 \cong 0,4$.

- Reprezentați procesul ciclic în sistemul de coordonate $p-V$.
- Determinați variația energiei interne a gazului între stările 4 și 1.
- Calculați căldura cedată de gaz mediului exterior în cursul unui ciclu.
- Calculați lucrul mecanic total schimbătoare de gaz cu mediul exterior în cursul unui ciclu.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocatională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arăi tematici dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICA, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICA
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

Test 15

- I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)**
- Tensiunea electrică aplicată la capetele unui conductor metalic aflat la temperatura camerei este menținută constantă. Dacă temperatura absolută a conductorului scade la jumătate, atunci:
    - intensitatea curentului electric prin conductor scade
    - intensitatea curentului electric prin conductor rămâne nemodificată
    - rezistența electrică a conductorului scade
    - rezistența electrică a conductorului crește

(3p)

- Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură în S.I. a mărimii exprimate prin produsul $E \cdot I \cdot \Delta t$ este:
  - Ω
  - J
  - W
  - A

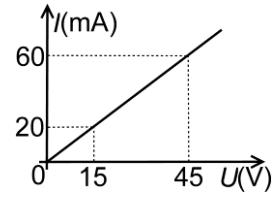
(3p)

- Mărimea fizică definită prin raportul dintre sarcina electrică ce traversează o secțiune transversală a unui conductor și intervalul de timp corespunzător reprezintă:
  - sarcina electrică
  - tensiunea electrică
  - rezistența electrică
  - intensitatea curentului electric

(3p)

- Dependența intensității curentului electric care străbate un rezistor de tensiunea aplicată la bornele acestuia este reprezentată în graficul alăturat. Rezistența electrică a rezistorului are valoarea:

- 133Ω
- 300Ω
- 450Ω
- 750Ω

(3p)

- Puterea dezvoltată într-un fir de rezistivitate $\rho = 1,0 \cdot 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$, având lungimea de 10 m și aria secțiunii transversale de $2,0\text{ mm}^2$, între capetele căruia s-a aplicat o tensiune de $3,0\text{ V}$, are valoarea:

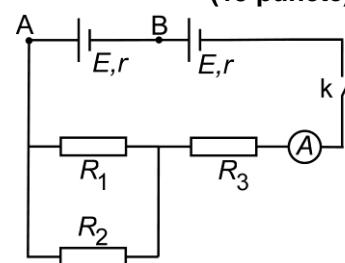
- 18W
- 6,0W
- 4,5W
- 1,5W

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Se consideră circuitul electric a cărui schemă este reprezentată în figura alăturată. Se cunosc: $R_1 = 30\Omega$, $R_2 = 120\Omega$, $R_3 = 20\Omega$. Cele două surse sunt identice, rezistența interioară a unei surse fiind $r = 2\Omega$. Când întrerupătorul k este închis, intensitatea curentului electric indicată de ampermetru ideal ($R_A \approx 0\Omega$) are valoarea $I_A = 0,25\text{ A}$. Rezistența electrică a conductoarelor de legătură se neglijăză. Determinați:

- intensitatea curentului electric care trece prin rezistorul R_1 dacă întrerupătorul k este închis;
- rezistența echivalentă a grupării formate din rezistoarele R_1 , R_2 , R_3 ;
- tensiunea indicată de un voltmetru ideal ($R_V \rightarrow \infty$) conectat între punctele A și B, dacă întrerupătorul k este închis;
- tensiunea indicată de un voltmetru ideal ($R_V \rightarrow \infty$) conectat între punctele A și B, dacă întrerupătorul k este deschis.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

La bornele unei baterii de rezistență internă $r = 1,8\Omega$ se leagă, în paralel, două rezistoare, de rezistențe electrice R_1 , respectiv R_2 . Se cunosc: $R_1 = 18\Omega$, intensitatea curentului prin baterie $I = 0,5\text{ A}$ și valoarea intensității curentului care străbate rezistorul R_2 , $I_2 = 0,3\text{ A}$. Determinați:

- valoarea tensiunii electromotoare a sursei;
- energia electrică consumată de rezistorul R_2 în zece minute de funcționare;
- randamentul circuitului electric;
- valoarea rezistenței unui alt rezistor care, conectat în locul rezistorului R_2 , determină ca puterea debitată de baterie pe circuitul exterior să fie maximă.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocatională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arăi tematici dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICA, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICA
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

Test 15

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34} \text{ J} \cdot \text{s}$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. O rază de lumină monocromatică parcurge, printr-un mediu optic transparent cu indicele de refracție $n_1 = 1,50$, distanța $d_1 = 100 \text{ cm}$, într-un anumit interval de timp Δt . În același interval de timp Δt , raza de lumină parcurge, în alt mediu optic transparent, o distanță $d_2 = 150 \text{ cm}$. Indicele de refracție n_2 al celui de al doilea mediu este:

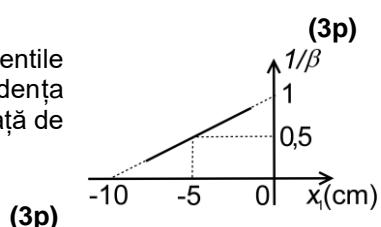
a. $n_2 = 1,00$ b. $n_2 = 1,33$ c. $n_2 = 1,50$ d. $n_2 = 1,67$ (3p)

2. O radiație luminoasă produce efect fotoelectric. Mărimea fizică exprimată prin produsul dintre constanta lui Planck și frecvența radiației luminoase reprezintă întotdeauna energia:

- a. unui fotoelectron
b. cinetică maximă a unui fotoelectron
c. unui foton din radiația incidentă
d. transportată de radiația incidentă

3. Un obiect luminos liniar este așezat perpendicular pe axa optică a unei lentile convergente. În graficul din figura alăturată este reprezentată dependența inversului măririi liniare transversale de coordonata la care se află obiectul, față de lentilă. Distanța focală a lentilei este egală cu:

a. 5 cm   b. 10 cm   c. 20 cm   d. 25 cm

(3p)

4. Între două oglinzi plane și paralele (A, B) se află o sursă de lumină de mici dimensiuni. Distanța dintre sursă și oglinda A este de 20 cm. Distanța dintre cele două oglinzi are valoarea de 40 cm. Distanța dintre două imagini consecutive formate în oglinda A este egală cu:

a. 10 cm   b. 20 cm   c. 40 cm   d. 60 cm   (3p)

5. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, convergența unei lentile subțiri este dată de expresia:

a. $\frac{1}{f}$ b. $\frac{x_2}{x_1}$ c. $\frac{fx_1}{f+x_1}$ d. $1 + \frac{x_1}{f}$ (3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Obiectivul unui aparat de proiecție poate fi considerat o lentilă subțire convergentă. El proiectează, pe un ecran situat la distanța $x_2 = 2,0 \text{ m}$ în fața obiectivului, imaginea unui detaliu de pe film. Acest detaliu are pe film înălțimea $h_1 = 4,0 \text{ cm}$. Imaginea lui are pe ecran înălțimea $h_2 = 0,80 \text{ m}$. Filmul este așezat perpendicular pe axa optică a obiectivului care formează imaginea pe ecran.

- a. Calculați mărirea liniară transversală dată de lentila obiectivului în acest caz.
b. Determinați valoarea distanței focale a lentilei obiectivului.
c. Se alipește de obiectivul aparatului de proiecție o lentilă subțire L . Se modifică distanța dintre film și obiectiv astfel încât imaginea clară să se obțină pe ecranul situat la aceeași distanță față de obiectiv. Imaginea clară a detaliului de pe film are acum înălțimea $h'_2 = 1,60 \text{ m}$. Determinați convergența lentilei L .
d. Realizați un desen în care să evidențiați construcția imaginii printre-o lentilă convergentă în cazul în care distanța obiect-lentilă este mai mare decât dublul distanței focale.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O sursă de lumină S este așezată pe axa de simetrie a unui dispozitiv Young. Sursa emite radiație monocromatică având lungimea de undă $\lambda_1 = 450 \text{ nm}$. Distanța dintre cele două fante este $2\ell = 0,45 \text{ mm}$, iar figura de interferență se observă pe un ecran așezat paralel cu planul fantelor, la distanța $D = 140 \text{ cm}$ de acesta.

- a. Calculați valoarea interfranjei.
b. Determinați valoarea distanței ce separă franja centrală de a treia franjă întunecată.
c. În fața uneia dintre fante se plasează o lamă din sticlă având grosimea $e = 3,6 \mu\text{m}$. Se observă că franja centrală s-a deplasat în poziția ocupată inițial de franja luminoasă de ordinul 4. Determinați valoarea indicelui de refracție al sticlei din care este confectionată lama.
d. Se îndepărtează lama, iar sursa S este înlocuită cu sursa S' care emite simultan două radiații având lungimile de undă $\lambda_1 = 450 \text{ nm}$ și $\lambda_2 = 600 \text{ nm}$. Calculați distanța minimă, față de franja centrală, la care se suprapun maximele celor două radiații.